

IL-QORTI
EWROPEA
TAL-AWDITURI

Rapport dwar il-kontijiet annwali tal-Impriza Kongunta
“Clean Sky” għas-sena finanzjarja 2017

Flimkien mar-risposta tal-Impriza Kongunta

WERREJ

	Paragrafu
Introduzzjoni	1 - 11
Stabbiliment tal-Impriza Kongunta "Clean Sky"	1 - 2
Governanza	3 - 5
Objettivi	6
Riżorsi	7 - 10
L-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni	11
Opinjoni	12 - 24
Opinjoni dwar l-affidabbiltà tal-kontijiet	13
Opinjoni dwar il-legalità u r-regolarità tad-dħul li fuqu huma bbażati l-kontijiet	14
Opinjoni dwar il-legalità u r-regolarità tal-pagamenti li fuqhom huma bbażati l-kontijiet	15
Responsabbiltajiet tal-manigment u ta' dawk inkarigati mill-governanza	16 - 18
Responsabbiltajiet tal-awditur għall-awditjar tal-kontijiet u tat-tranzazzjonijiet ta' bażi	19 - 24
Ġestjoni baġitarja u finanzjarja	25 - 35
Implimentazzjoni tal-baġit għall-2017	25 - 26
Implimentazzjoni tal-baġit pluriennali taħt l-FP7	27 - 30
Implimentazzjoni tal-baġit pluriennali taħt Orizzont 2020	31 - 35
Kontrolli interni	36 - 38
Qafas ta' kontroll intern	36 - 38
Kwistjonijiet oħra	39
Mobilizzazzjoni ta' kontribuzzjonijiet minn membri oħra u r-riskju ta' finanzjament doppju	39
Informazzjoni dwar l-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni	40 - 41

Anness - Segwitu għall-kummenti mis-snin preċedenti

Ir-risposta tal-Impriza Kongunta

INTRODUZZJONI

Stabbiliment tal-Impriza Kongunta "Clean Sky"

1. L-Impriza Kongunta għall-implimentazzjoni tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta fl-Ajrunawtika (l-Impriza Kongunta "Clean Sky"), li tinsab fi Brussell, ġiet stabbilita f'Diċembru 2007 taħt is-Seba' Programm Kwadru għar-Riċerka (FP7) għal perjodu ta' 10 snin, u bdiet topera b'mod awtonomu fis-16 ta' Novembru 2009¹. Fis-6 ta' Mejju 2014, il-Kunsill estenda t-tul ta' żmien tal-operat tal-Impriza Kongunta għall-perjodu sal-31 ta' Diċembru 2024².
2. L-Impriza Kongunta "Clean Sky" hija sħubija pubblika-privata għar-riċerka u l-innovazzjoni fil-qasam tal-ajrunawtika. Il-membri fundaturi tal-Impriza Kongunta taħt ir-regolament il-ġdid huma l-Unjoni Ewropea (UE), irrappreżentata mill-Kummissjoni, u l-membri privati li jikkonsistu mill-Mexxejja u l-Assoċjati industrijali tad-Dimostraturi tat-Teknoloġija Integrata (ITDs), tal-Pjattaformi ta' Dimostrazzjoni ta' Mezzi tal-Ajru Innovattivi (IADPs) u tal-Oqsma Trasversali (TAs). Barra minn hekk, l-Impriza Kongunta tikkoopera ma' "sħab ewlenin" industrijali magħżula permezz ta' sejhiet miftuħa u kompetittivi³. Is-sħab kisbu status ta' membru privat taħt ir-Regolament fundatur tal-Clean Sky 2.

---

¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 71/2008 tal-20 ta' Diċembru 2007 li jstabbilixxi l-Impriza Kongunta "Clean Sky" (ĠU L 30, 4.2.2008, p. 1).

² Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 558/2014 tas-6 ta' Mejju 2014 li jstabbilixxi l-Impriza Kongunta Clean Sky 2 (ĠU L 169, 7.6.2014, p. 77).

³ FI-2008, 16-il Mexxej u 66 Assoċjat ingħaqdu mal-ewwel fażi tal-Impriza Kongunta "Clean Sky" (il-programm "Clean Sky 1"). F'konformità mal-Artikolu 4(6) tal-Istatuti annessi mar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 558/2014, l-Assoċjati taħt il-programm "Clean Sky 1" iżommu l-istatus tagħhom sal-ikkompletar tal-attivitajiet ta' riċerka tagħhom iżda sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2017. FI-2017, wara l-ikkompletar tar-raba' Sejha għal Sħab Ewlenin li tnediet fl-2016, l-Impriza Kongunta għalqet il-proċedura tal-għażla u tal-adeżjoni għas-sħubija b'total ta' aktar minn 230 entità ġuridika involuti fil-programm Clean Sky 2. Din tinkludi 16-il Mexxej flimkien mal-entitajiet assoċjati u l-partijiet terzi relatati tagħhom, kif ukoll is-Sħab Ewlenin magħżula flimkien mal-entitajiet assoċjati u l-partijiet terzi relatati tagħhom.

Governanza

3. L-istruttura ta' governanza tal-Impriza Kongunta "Clean Sky" tinkludi l-Bord ta' Tmexxija, id-Direttur Eżekuttiv, il-Grupp ta' Rappreżentanti tal-Istati u l-Bord Konsultattiv Xjentifiku u Teknoloġiku.
4. Il-Bord ta' Tmexxija huwa magħmul minn rappreżentant wieħed tal-Kummissjoni f'isem l-Unjoni, rappreżentant wieħed ta' kull Mexxej industrijali, rappreżentant wieħed tal-Assoċjati għal kull ITD, u rappreżentant wieħed tas-sħab ewlenin għal kull ITD u IADP. Il-Bord ta' Tmexxija huwa l-korp deċiżjonali prinċipali u huwa responsabbli mill-operazzjonijiet tal-Impriza Kongunta u mis-sorveljanza tal-attivitajiet tagħha. Id-Direttur Eżekuttiv huwa responsabbli mill-ġestjoni ta' kuljum tal-Impriza Kongunta.
5. Il-Grupp ta' Rappreżentanti tal-Istati huwa netwerk ta' rappreżentanti nazzjonali mill-Istati Membri tal-UE u pajjiżi oħra li jipprovdi konsulenza u opinjonijiet dwar l-orjentazzjoni strateġika u l-operazzjonijiet tal-Impriza Kongunta. Il-Bord Konsultattiv Xjentifiku u Teknoloġiku huwa magħmul minn xjentisti u inġiniera, u jipprovdi konsulenza dwar kwistjonijiet teknoloġiċi, ambjentali u soċjoekonomiċi.

Objettivi

6. L-objettivi prinċipali tal-Impriza Kongunta "Clean Sky" huma li ttejjeb b'mod sinifikanti l-impatt ambjentali tat-teknoloġiji ajrunawtiċi u li ssaħħaħ il-kompetittività tal-avjazzjoni Ewropea.

Riżorsi

7. Il-kontribuzzjoni massima mill-UE għall-ewwel fażi tal-ispejjeż amministrattivi u tal-attivitajiet ta' riċerka tal-Impriza Kongunta "Clean Sky" (il-programm "Clean Sky 1") hija ta' EUR 800 miljun, u ssir mis-Seba' Programm Kwadru għar-Riċerka (FP7)⁴. Minn dan l-ammont, massimu ta' EUR 400 miljun għandhom jiġu allokati lill-Mexxejja tal-ITDs u sa EUR 200 miljun

---

⁴ L-Artikolu 5(1) tar-Regolament (KE) Nru 71/2008.

lill-Assoċjati. Il-Mexxejja tal-ITDs u l-Assoċjati għandhom jikkontribwixxu riżorsi li mill-inqas jipparagġjaw il-kontribuzzjoni mill-UE, ħlief dawk li jiġu allokat permezz ta' sejħiet għal sħab ewlenin. L-ammont li jifdal ta' mill-inqas EUR 200 miljun irid jiġi allokat lis-sħab li jintgħażlu permezz ta' sejħiet kompetittivi għal proposti⁵.

8. Il-kontribuzzjoni massima mill-UE għat-tieni fażi tal-attivitajiet tal-Impriza Kongunta (il-programm Clean Sky 2) hija ta' EUR 1 755 miljun, li għandha tiġi ffinanzjata mill-programm Orizzont 2020⁶. Il-membri privati tal-Impriza Kongunta huma mistennija li jikkontribwixxu riżorsi ta' mill-inqas EUR 2 193,75 miljun matul il-ħajja tal-Impriza Kongunta⁷. Minn dan l-ammont, il-membri privati jridu jgarrbu spejjeż ta' mill-inqas EUR 965,25 miljun għall-implimentazzjoni ta' attivitajiet addizzjonali li ma jkunux fil-pjan ta' ħidma tal-Impriza Kongunta "Clean Sky"⁸.

9. L-ispejjeż amministrattivi għat-tieni fażi tal-programm Clean Sky 2 huma limitati għal EUR 78 miljun, li għandhom ikunu koperti permezz ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji li jinqas b' mod ugwali u fuq bażi annwali bejn l-UE u l-membri privati⁹.

---

⁵ L-Artikolu 13(1) tal-Istatuti tal-Impriza Kongunta "Clean Sky" (l-Anness I tar-Regolament (KE) Nru 71/2008).

⁶ L-Artikolu 3(1) tar-Regolament (UE) Nru 558/2014.

⁷ L-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 558/2014.

⁸ Kif previst fl-Artikolu 4(2)(b) tar-Regolament (UE) Nru 558/2014, attivitajiet addizzjonali huma attivitajiet li ma jkunux fil-pjan ta' ħidma tal-Impriza Kongunta iżda li jikkontribwixxu għall-oġettivi tal-Inizjattiva Teknoloġika Kongunta "Clean Sky". F'konformità mal-Artikolu 4(4) tal-istess Regolament, l-ispiża tal-attivitajiet addizzjonali trid tiġi ċċertifikata minn awditur indipendenti estern u mhijiex sugġetta għall-awditjar mill-Impriza Kongunta, mill-QEA jew minn kwalunkwe korp tal-UE.

⁹ L-Artikolu 15(2) tal-Istatuti tal-Impriza Kongunta Clean Sky 2 - Anness I tar-Regolament (UE) Nru 558/2014.

10. Fl-2017, il-baġit finali tal-Impriza Kongunta Clean Sky 2 kien ta' EUR 243,5 miljun (2016: EUR 287,8 miljun). Fil-31 ta' Diċembru 2017, l-Impriza Kongunta kellha 41 membru tal-persunal impjegati magħha (2016: 41)¹⁰.

L-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni

11. F'Ġunju 2017, il-Kummissjoni kkompletat l-evalwazzjoni finali tal-attivitajiet tal-Impriza Kongunta taħt l-FP7 u l-evalwazzjoni *interim* tal-attivitajiet tagħha taħt Orizzont 2020. Dawn ġew segwiti minn pjanijiet ta' azzjoni rispettivi m'hejjija mill-Impriza Kongunta biex tindirizza r-rakkomandazzjonijiet li saru fl-evalwazzjonijiet. Din id-darba, aħna inkludejna taqsima li hija relatata mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-Impriza Kongunta b'rispons għall-evalwazzjonijiet, u li hija intenzjonata biss għal skopijiet ta' informazzjoni u ma tiffurmax parti mill-opinjoni jew mill-osservazzjonijiet tal-awditjar tagħna.

OPINJONI

12. Aħna awditjajna:

- (a) il-kontijiet tal-Impriza Kongunta, li jinkludu r-rapporti finanzjarji¹¹ u r-rapporti dwar l-implimentazzjoni tal-baġit¹² għas-sena finanzjarja li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2017, u
- (b) il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati dawk il-kontijiet, kif meħtieġ mill-Artikolu 287 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE).

Opinjoni dwar l-affidabbiltà tal-kontijiet

13. Fl-opinjoni tagħna, il-kontijiet tal-Impriza Kongunta għas-sena li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2017 jipprezentaw b'mod ġust, fl-aspetti materjali kollha, il-pożizzjoni finanzjarja tal-

¹⁰ Aktar informazzjoni dwar l-Impriza Kongunta u l-attivitajiet tagħha hija disponibbli fuq is-sit web tagħha: <http://www.cleansky.eu>.

¹¹ Ir-rapporti finanzjarji jinkludu l-karta tal-bilanċ, ir-rapport tal-prestazzjoni finanzjarja, ir-rapport tal-flussi tal-flus, ir-rapport tal-bidliet fl-assi netti u sommarju tal-politiki kontabilistiċi sinifikanti u noti oħra ta' spjegazzjoni.

¹² Ir-rapporti dwar l-implimentazzjoni tal-baġit jinkludu r-rapporti li jaggregaw l-operazzjonijiet baġitarji kollha u n-noti ta' spjegazzjoni.

Impriża Kongunta fil-31 ta' Diċembru 2017, ir-riżultati tal-operazzjonijiet tagħha, il-flussi tal-flus tagħha, u l-bidliet fl-assi netti għas-sena li ntemmet dakinhar, skont ir-Regolament Finanzjarju tagħha u r-regoli kontabilistiċi adottati mill-uffiċjal tal-kontabbiltà tal-Kummissjoni. Dawn huma bbażati fuq standards tal-kontabbiltà għas-settur pubbliku li huma aċċettati internazzjonalment.

Opinjoni dwar il-legalità u r-regolarità tad-dħul li fuqu huma bbażati l-kontijiet

14. Fl-opinjoni tagħna, id-dħul li fuqu huma bbażati l-kontijiet għas-sena li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2017 huwa legali u regolari fl-aspetti materjali kollha.

Opinjoni dwar il-legalità u r-regolarità tal-pagamenti li fuqhom huma bbażati l-kontijiet

15. Fl-opinjoni tagħna, il-pagamenti li fuqhom huma bbażati l-kontijiet għas-sena li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2017 huma legali u regolari fl-aspetti materjali kollha.

Responsabbiltajiet tal-manigment u ta' dawk inkarigati mill-governanza

16. Skont l-Artikoli 310 sa 325 tat-TFUE u r-Regolament Finanzjarju tal-Impriża Kongunta, il-manigment huwa responsabbli mit-tnejjija u l-preżentazzjoni tal-kontijiet abbażi ta' standards tal-kontabbiltà għas-settur pubbliku li huma aċċettati internazzjonalment u mil-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati. Din ir-responsabbiltà tinkludi t-tfassil, l-implimentazzjoni u ż-żamma ta' kontroll intern rilevanti għat-tnejjija u l-preżentazzjoni ta' rapporti finanzjarji li jkunu ħielsa minn kwalunkwe dikjarazzjoni skorretta materjali, sew jekk minħabba frodi u sew jekk minħabba xi żball. Il-manigment huwa responsabbli wkoll milli jiżgura li l-attivitajiet, it-tranzazzjonijiet finanzjarji u l-informazzjoni riflessi fir-rapporti finanzjarji jkunu jikkonformaw mal-awtoritajiet li jirregolawhom. Il-manigment tal-Impriża Kongunta jerfa' r-responsabbiltà aħħarija għal-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati l-kontijiet.

17. Fit-tnejjija tal-kontijiet, il-manigment huwa responsabbli milli jivvaluta l-kapaċità tal-Impriża Kongunta li tkompli bħala negozju avvjat, filwaqt li jiddivulga, kif applikabbli, kwistjonijiet relatati ma' negozju avvjat u juża l-bażi kontabilistika ta' negozju avvjat.

18. Dawk inkarigati mill-governanza huma responsabbli mis-sorveljanza tal-proċess ta' rappurtar finanzjarju tal-entità.

Responsabbiltajiet tal-awditur għall-awditjar tal-kontijiet u tat-tranzazzjonijiet ta' bażi

19. L-oġġettivi tagħna huma li niksbu aċċertament raġonevoli dwar jekk il-kontijiet tal-Impriza Kongunta jkunux ħielsa minn kwalunkwe dikjarazzjoni skorretta materjali u dwar jekk it-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati jkunux legali u regolari u li, fuq il-bażi tal-awditu tagħna, nipprovdur lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew lil awtoritajiet ta' kwittanza rispettivi oħra b'dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni dwar l-affidabbiltà tal-kontijiet u dwar il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati. Aċċertament raġonevoli huwa aċċertament ta' livell għoli, iżda mhux garanzija li awditu dejjem se jaqbad dikjarazzjoni skorretta materjali jew nuqqas ta' konformità meta dawn ikunu jeżistu. Dawn jistgħu jiġu kkaġunati minn frodi jew minn xi żball u jitqiesu materjali jekk, individwalment jew flimkien, jistgħu jkunu mistennija, b' mod raġonevoli, li jinfluwenzaw id-deċiżjonijiet ekonomiċi li l-utenti jieħdu fuq il-bażi ta' dawn il-kontijiet.

20. Awditu jinvolvi t-tweġġiq ta' proċeduri biex tinkiseb evidenza għall-awditjar dwar l-ammonti u d-divulgazzjonijiet fil-kontijiet u dwar il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati. Il-proċeduri magħżula jiddependu fuq il-gudizzju tal-awditur, inkluża valutazzjoni tar-riskji ta' dikjarazzjoni skorretta materjali tal-kontijiet u ta' nuqqas ta' konformità materjali mit-tranzazzjonijiet ta' bażi mar-rekwiżiti tal-qafas legali tal-Unjoni Ewropea, sew jekk minħabba frodi u sew jekk minħabba xi żball. Meta jsiru dawk il-valutazzjonijiet tar-riskji, jitqies il-kontroll intern rilevanti għat-tnejn u l-preżentazzjoni ġusta tal-kontijiet u l-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi, sabiex jifasslu proċeduri tal-awditjar li jkunu xierqa fiċ-ċirkustanzi, iżda mhux bl-iskop li tingħata opinjoni dwar l-effettività tal-kontroll intern. Awditu jinkludi wkoll l-evalwazzjoni tal-adekwatezza tal-politiki kontabilistiċi użati, ir-raġonevolezza tal-istimi kontabilistiċi li jsiru mill-manigment, u l-preżentazzjoni kumplessiva tal-kontijiet.

21. Għad-dħul, aħna niverifikaw is-sussidju li jiġi riċevut mingħand il-Kummissjoni u nivvalutaw il-proċeduri tal-Impriza Kongunta għall-ġbir ta' tariffi u ta' introjtu ieħor.

22. Għall-infiq, aħna neżaminaw it-tranzazzjonijiet ta' pagament meta l-infiq ikun ġie mgarrab, irregistrat u aċċettat. Dan l-eżaminar ikopri l-kategoriji kollha ta' pagamenti (inklużi dawk li jkunu saru għax-xiri ta' assi) minbarra pagamenti bil-quddiem fil-punt meta jsiru.

23. Fit-tnejjija ta' dan ir-rapport u l-Opinjoni, aħna qisna x-xogħol tal-awditjar li l-awditur indipendenti estern wettaq fuq il-kontijiet tal-Impriza Kongunta kif stipulat fl-Artikolu 208(4) tar-Regolament Finanzjarju tal-UE¹³.

24. Il-kummenti li ġejjin ma jixhtux dubju fuq l-opinjoni tal-QEA.

ĠESTJONI BAĠITARJA U FINANZJARJA

Implimentazzjoni tal-baġit għall-2017

25. Il-baġit finali għall-2017 li kien disponibbli għall-implimentazzjoni tal-programmi “Clean Sky 1” u Clean Sky 2 kien jinkludi approprjazzjonijiet ta’ impenn ta’ EUR 313,4 miljun u approprjazzjonijiet ta’ pagament ta’ EUR 243,5 miljun.

26. Ir-rati ta’ implimentazzjoni għall-approprjazzjonijiet ta’ impenn u għall-approprjazzjonijiet ta’ pagament kienu għoljin f’rata ta’ 99,6 % u 98,5 %, rispettivament.

Implimentazzjoni tal-baġit pluriennali taħt l-FP7

27. Mill-ammont ta’ EUR 800 miljun f’fondi taħt l-FP7 li ġew allokat għall-Impriza Kongunta “Clean Sky” għall-implimentazzjoni tal-programm “Clean Sky 1”, l-UE kienet ikkontribwiet total ta’ EUR 800 miljun fi flus kontanti, sa tmiem l-2017.

28. Il-membri privati kienu impenjati li jikkontribwixxu mill-inqas EUR 600 miljun għall-attivitajiet tal-programm “Clean Sky 1” tal-Impriza Kongunta. Dan il-programm ingħalaq fl-2017 u fi tmiem is-sena il-Bord ta’ Tmexxija kien invalida kontribuzzjonijiet *in natura* minn membri privati li ammontaw għal EUR 594,1 miljun. Barra minn hekk, il-membri privati għamlu EUR 14,9 miljun f’kontribuzzjonijiet fi flus kontanti għall-ispejjeż amministrattivi tal-Impriza Kongunta.

---

¹³ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 298, 26.10.2012, p. 1).

29. Konsewwentement, fi tmiem l-2017, il-kontribuzzjonijiet totali mill-membri privati għall-programm "Clean Sky 1" ammontaw għal EUR 609 miljun, filwaqt li l-kontribuzzjonijiet kumulattivi fi flus kontanti mill-UE ammontaw għal EUR 800 miljun.

30. Mill-baġit totali ta' EUR 817,2 miljun għall-attivitajiet operazzjonali u amministrattivi tal-programm "Clean Sky 1"¹⁴, din l-Impriza Kongunta kienet għamlet impenji ta' EUR 815,2 miljun u pagamenti ta' EUR 815,1 miljun (99,7 % tal-baġit disponibbli), sa tmiem l-2017.

Implimentazzjoni tal-baġit pluriennali taħt Orizzont 2020

31. Mill-ammont massimu ta' EUR 1 755 miljun f'fondi taħt Orizzont 2020 li ġew allokati għall-Impriza Kongunta "Clean Sky" għall-implimentazzjoni tal-programm Clean Sky 2, l-UE kienet ikkontribwiet total ta' EUR 484,8 miljun fi flus kontanti, sa tmiem l-2017.

32. Il-membri privati mhumiex obbligati jikkontribwixxu ammont minimu *in natura* u fi flus kontanti għall-attivitajiet tal-Impriza Kongunta Clean Sky 2. Fi tmiem l-2017, il-membri privati kienu rrapportaw kontribuzzjonijiet *in natura* ta' EUR 265,6 miljun, li minnhom EUR 54 miljun kienu ġew ivalidati mill-Bord ta' Tmexxija. Barra minn hekk, il-membri privati kkontribwew EUR 9,5 miljun fi flus kontanti għall-ispiza amministrattiva tal-Impriza Kongunta.

33. Mill-ammont ta' mill-inqas EUR 965,25 miljun f'kontribuzzjonijiet mill-membri privati għal attivitajiet addizzjonali li ma jkunux fil-programm ta' ħidma tal-Impriza Kongunta, sa tmiem l-2017, il-membri privati kienu diġà rrapportaw EUR 594 miljun, li minnhom EUR 423 miljun kienu ġew iċċertifikati. Peress li ma għandna l-ebda dritt li nawditjaw il-kontribuzzjonijiet *in natura* tal-membri għal attivitajiet addizzjonali, aħna ma nistgħux nipprovdu opinjoni dwar in-natura, il-kwalità u l-kwantità tagħhom (ara wkoll il-paragrafu 39).

---

¹⁴ It-total ta' EUR 817,2 miljun huwa magħmul mill-kontribuzzjoni ta' EUR 800 miljun fi flus kontanti mill-UE ffinanzjata mill-programm FP7, kontribuzzjoni ta' EUR 14,9 miljun fi flus kontanti mill-membri privati biex tkopri l-ispejjeż amministrattivi u EUR 2,3 miljun f'interessi riċevuti fuq il-prefinanzjament tal-fondi taħt l-FP7.

34. Konsegwentement, sa tmiem l-2017, il-kontribuzzjonijiet totali mill-membri tal-industrija ammontaw għal EUR 477 miljun (li minnhom 89 % huma kontribuzzjonijiet għal attivitajiet addizzjonali), filwaqt li l-kontribuzzjonijiet fi flus kontanti kumulattivi mill-UE ammontaw għal EUR 484,8 miljun.

35. Mill-baġit massimu ta' EUR 1 794 miljun¹⁵ għall-attivitajiet operazzjonali u amministrattivi tal-Impriza Kongunta, din kienet għamlet impenji ta' EUR 1 009,6 miljun u pagamenti ta' EUR 493 miljun, sa tmiem l-2017.

KONTROLLI INTERNI

Qafas ta' kontroll intern

36. L-Impriza Kongunta "Clean Sky" stabbiliet proċeduri ta' kontroll *ex ante* bbażati fuq analizijiet dokumentarji finanzjarji u operazzjonali. Għal pagamenti *interim* u finali taħt l-FP7, l-Impriza Kongunta twettaq awditi *ex post* għand il-benefiċjarji, filwaqt li għal klejms għall-ispejjeż ta' proġetti taħt Orizzont 2020, is-Servizz tal-Awditjar Komuni (CAS) tal-Kummissjoni huwa responsabbli mill-awditi *ex post*. Ir-rati tal-iżball residwu għall-awditi *ex post* li ġew irrappurtati mill-Impriza Kongunta fi tmiem l-2017 kienu ta' 1,40 % għall-proġetti taħt l-FP7 u 1,6 % għall-proġetti taħt il-programm Orizzont 2020¹⁶.

37. Ibbażat fuq valutazzjoni tas-sistema ta' kontroll intern tal-Impriza Kongunta, fuq ittestjar sostantiv tal-operazzjonijiet ta' dħul, ta' pagamenti, ta' għotjiet u ta' akkwist, kif ukoll fuq analizi ta' kampjun ta' awditi *ex post* finalizzati, inklużi ta' rkupri li rriżultaw mill-iżbalji li nqabdu, ir-riżultati tal-awditjar ipprovdewlna aċċertament raġonevoli li r-rata kumplessiva tal-iżball residwu għall-Impriza Kongunta hija taħt il-livell ta' materjalità.

38. Fi tmiem l-2017, kienu għadhom ma sarux l-iżviluppi speċifiċi meħtieġa fl-għodod komuni tal-Kummissjoni għall-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-għotjiet, taħt il-programm

---

¹⁵ It-total huwa magħmul mill-kontribuzzjoni ta' EUR 1 755 miljun fi flus kontanti mill-UE ffinanzjata mill-programm Orizzont 2020 u minn kontribuzzjoni ta' EUR 39 miljun fi flus kontanti li saret mill-membri privati għall-ispejjeż amministrattivi.

¹⁶ Ir-Rapport Annwali tal-Attività 2017 tal-Impriza Kongunta "Clean Sky", il-paġni 103-104.

Orizzont 2020, biex dawn ikunu jistgħu jipproċessaw il-kontribuzzjonijiet *in natura* tal-Impriza Kongunta.

KWISTJONIJIET OĦRA

Mobilizzazzjoni ta' kontribuzzjonijiet minn membri oħra u r-riskju ta' finanzjament doppju

39. Wieħed mill-oġġettivi prinċipali tal-Impriza Kongunta huwa li timmobilizza l-kontribuzzjonijiet li jsiru mill-membri tal-industrija fil-qasam tal-attivitajiet tagħha¹⁷. Il-fattur minimu ta' mobilizzazzjoni li għandu jinkiseb kemm għall-attivitajiet operazzjonali kif ukoll għal dawk addizzjonali jammonta għal 1,25¹⁸. Madankollu, ir-Regolament fundatur tal-Clean Sky 2 ma jobbligax lill-membri tal-industrija biex jagħmlu ammont minimu ta' kontribuzzjonijiet *in natura* għall-attivitajiet operazzjonali tal-Impriza Kongunta¹⁹. Konsegwentement, ma jistax jiġi ddeterminat fattur minimu ta' mobilizzazzjoni għall-kontribuzzjonijiet *in natura* għall-attivitajiet operazzjonali. Peress li ma għandna l-ebda dritt li nawditjaw il-kontribuzzjonijiet *in natura* għal attivitajiet addizzjonali, aħna ma nistgħux nipprovdu opinjoni dwar in-natura, il-kwalità jew il-kwantità ta' dawn il-kontribuzzjonijiet²⁰.

---

¹⁷ Il-Premessa 4 tar-Regolament (UE) Nru 558/2014 tiddikjara li jenħtieġ li din is-sħubija tkun ibbażata fuq kontribuzzjoni bilanċjata mis-sħab kollha.

¹⁸ It-total tal-ammont minimu tal-kontribuzzjoni mill-membri tal-industrija u tar-riċerka għall-attivitajiet operazzjonali u dawk addizzjonali tal-Impriza Kongunta (EUR 2 193,75 miljun) diviż bil-kontribuzzjoni massima fi flus kontanti mill-UE riżervata għall-membri tal-industrija u tar-riċerka (EUR 1 755 miljun).

¹⁹ L-Artikolu 4(1) u 4(2) tar-Regolament (UE) Nru 558/2014 jispeċifika li l-membri privati jridu jagħmlu kontribuzzjonijiet totali ta' mill-inqas EUR 2 193,75 miljun matul il-ħajja tal-Impriza Kongunta, li minnhom mill-inqas EUR 965,25 miljun iridu jikkonsistu minn spejjeż imġarrba minnhom fl-implimentazzjoni ta' attivitajiet addizzjonali li ma jkunux fil-pjan ta' ħidma tal-Impriza Kongunta.

²⁰ Skont l-Artikolu 4(4) tar-Regolament (UE) Nru 558/2014 l-ispiza tal-attivitajiet addizzjonali tiġi ċċertifikata minn awditur indipendenti estern maħtur mill-Impriza Kongunta. Madankollu, l-ispiza għal dawn l-attivitajiet ma għandhiex tkun awditjata mill-Impriza Kongunta jew minn kwalunkwe korp tal-Unjoni.

INFORMAZZJONI DWAR L-EVALWAZZJONIJIET TAL-KUMMISSJONI

40. L-Evalwazzjoni Finali tal-Impriza Kongunta “Clean Sky” li l-Kummissjoni wettqet fil-kuntest tal-FP7 kienet tkopri l-perjodu bejn l-2008 u l-2016²¹, filwaqt li l-Evalwazzjoni *Interim* tal-Impriza Kongunta Clean Sky 2 fil-kuntest tal-H2020 kienet tkopri l-perjodu mill-2014 sal-2016²². L-evalwazzjonijiet twettqu bl-assistenza ta’ esperti indipendenti kif previst fir-Regolamenti tal-Kunsill dwar “Clean Sky”²³, u koprew il-prestazzjoni tal-Impriza Kongunta f’termini ta’ rilevanza, effiċjenza, effettività, koerenza, u valur miżjud tal-UE, filwaqt li ttieħdu wkoll inkunsiderazzjoni t-trasparenza u l-kwalità tar-riċerka. Il-Kummissjoni qieset ir-risultati tal-evalwazzjonijiet fir-rapport li bagħtet lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill f’Ottubru 2017²⁴.

41. B’rispons għar-rakkomandazzjonijiet li saru mill-evalwaturi²⁵, l-Impriza Kongunta ħejjiet

---

²¹ Evalwazzjoni Finali tal-Impriza Kongunta “Clean Sky” li topera taħt l-FP7.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/cs.pdf>.

²² Evalwazzjoni *Interim* tal-Impriza Kongunta Clean Sky 2 (2014-2016) li topera taħt Orizzont 2020.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/cs2.pdf>.

²³ Evalwazzjonijiet statutorji tal-Kummissjoni b’applikazzjoni tal-Artikolu 11 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 71/2008 dwar l-Impriza Kongunta “Clean Sky”, u l-Artikolu 11 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 558/2014 li jstabbilixxi l-Impriza Kongunta Clean Sky 2.

²⁴ Id-Dokument ta’ Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni intitolat: Interim Evaluation of the Joint Undertakings operating under Horizon 2020 (Evalwazzjoni *Interim* tal-Impriza Kongunta li joperaw taħt Orizzont 2020) {SWD(2017) 339 final}.

²⁵ Ir-rakkomandazzjonijiet li saru mill-evalwaturi huma relatati mal-oqsma li ġejjin: ix-xerqien u l-ottimizzazzjoni tal-Qafas tal-UE għal Sħubiji Pubbliċi-Privati fil-qasam tal-ajrunawtika, inkluż il-Ftehim ta’ Delega mal-Kummissjoni; it-tnedija ta’ inqas sugġetti preskrittivi f’sejnhiet futuri għal proposti; il-ħtieġa li jiġi stimulat subkuntrattar biex tiżdied il-partecipazzjoni tal-SMEs; il-ħtieġa li tiżdied it-trasparenza u l-għarfien dwar il-Programm “Clean Sky”; il-ħtieġa li jittejjeb l-involvement ta’ teknoloġiji alternattivi ta’ riċerka fi ħdan l-attivitajiet tal-“Clean Sky”; li jittejjeb s-sinergiji mal-Programmi ta’ riċerka nazzjonali, u li jiġi promoss l-impatt ekonomiku u l-partecipazzjoni tal-akkademji. Flimkien ma’ dawn ir-rakkomandazzjonijiet, fl-2017, is-Servizz tal-Awditjar Intern tal-Kummissjoni wettaq awditu dwar il-qafas ta’ prestazzjoni tal-Impriza Kongunta, u rakkomanda li l-Clean Sky 2 tikkompleta l-qafas ta’ prestazzjoni tagħha billi tiddefinixxi l-kriterji u l-indikaturi relatati, tikkwantifika miri għall-objettivi tal-kompetittività/industrijali tal-Impriza Kongunta, u li tiżviluppa metodoloġija xierqa għall-kejl tal-progress miksub bi tqabbil mal-objettivi.

Pjan ta' Azzjoni li gie approvat mill-Bord ta' Tmexxija tal-Impriza Kongunta f'April 2018. Il-pjan ta' azzjoni jinkludi sett wiesa' ta' azzjonijiet li jridu jigu implimentati mill-Impriza Kongunta²⁶. Għal xi wħud minnhom digà nb dew ċerti attivitajiet²⁷, filwaqt li l-bqija huma ppjanati li jigu implimentati fl-2018, jew fil-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss²⁸.

Dan ir-Rapport gie adottat mill-Awla IV, immexxija mis-Sur Neven MATES, Membru tal-Qorti tal-Awdituri, fil-Lussemburgu fil-laqgħa tagħha tat-2 ta' Ottubru 2018.

Għall-Qorti tal-Awdituri

Klaus-Heiner LEHNE

President

-
- ²⁶ L-azzjonijiet speċifiċi li għandhom jigu implimentati matul l-2018 b'rispons għar-rakkomandazzjonijiet tal-evalwatur jinkludu: koordinazzjoni aħjar mal-Programmi ta' Riċerka Nazzjonali billi jsir titjib fl-effettività tal-Gruppi ta' Rappreżentanti tal-Istati; iż-żieda fil-viżibbiltà tal-viżjoni strategika tal-Impriza Kongunta bl-iżvilupp ta' pjan għal sessjonijiet ta' ħidma trasversali ma' setturi oħra dwar teknoloġiji differenti; sett ta' azzjonijiet biex tiġi indirizzata r-rakkomandazzjoni relatata ma' suġġetti inqas preskrittivi fl-attivitajiet tal-Clean Sky 2; il-promozzjoni tal-impatt ekonomiku tal-attivitajiet billi titwettaq analiżi tar-riżultati tal-proġetti u l-isfruttamenti ippjanati tagħhom; it-tnedija mill-ġdid tal-Grupp Akkademiku tal-“Clean Sky” biex tiżdied il-partecipazzjoni tal-akkademji.
- ²⁷ L-attivitajiet digà jinkludu: is-sostituzzjoni tal-iskema tal-Membri Assoċjati taħt “Clean Sky 1” bl-iskema tas-Sħab Ewlenin fil-Clean Sky 2 sabiex tiżdied il-partecipazzjoni; it-tiġdid tal-membri tal-Kumitat Xjentifiku li jġib kompetenzi godda dwar teknoloġiji emergenti maqbula mill-Bord ta' Tmexxija f'Diċembru 2017; analiżi biex jiġi identifikat fejn il-mekkanizmu ta' subkuntrattar ikun jista' jiġi implimentat biex tiżdied il-partecipazzjoni u l-effiċjenza tal-SMEs filwaqt li jiġi rrispettat il-qafas legali u l-prinċipji tat-trasparenza; analiżi preliminari fir-rigward tal-miżuri ta' simplifikazzjoni u ta' deroga dwar il-Ftehim ta' Delega mal-Kummissjoni u r-Regoli għall-Partecipazzjoni fid-dawl tal-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss; l-ewwel analiżi mill-Gruppi ta' Rappreżentanti tal-Istati dwar il-finanzjament futur għall-Qafas għar-Riċerka għal attivitajiet ajrunawtiċi li twettqu f'Diċembru 2017; laqgħat regolari mal-Imprizi Kongunti rilevanti l-oħra (SESAR, Shift2Rail, FCH2 u ECSEL); Rapport dwar il-kisbiet teknoloġiċi kollha tal-Programm “Clean Sky 1” (Outcome of the first European Aeronautics Research Partnership 2008-2017 (Eżitu tal-ewwel Sħubija Ewropea għar-Riċerka dwar l-Ajrunawtika għall-perjodu 2008-2017)).
- ²⁸ L-azzjonijiet meqjusa għal analiżi ulterjuri fid-dawl tal-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss jikkonċernaw primarjament il-qafas legali u operattiv tal-Impriza Kongunta, inklużi l-miżuri ta' simplifikazzjoni, u l-ambitu tal-attivitajiet ta' riċerka li għandhom jigu mmaniġġjati mill-Impriza Kongunta.

Segwitu għall-kummenti mis-snin preċedenti

Sena	Kumment tal-Qorti	Status tal-azzjoni korrettiva (Ikkompletata / Għadha għaddejja / Pendenti / M/A)
	<i>Ġestjoni tal-għotjiet taħt Orizzont 2020</i>	
2016	Fi tmiem l-2016 – it-tielet sena ta’ implimentazzjoni tal-programm Orizzont 2020 – l-Impriza Kongunta kienet ikkompletat parzjalment biss l-integrazzjoni tas-sistemi ta’ kontroll tagħha mal-għodod komuni tal-Kummissjoni għall-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-għotjiet taħt il-programm Orizzont 2020.	Ikkompletata
	<i>Monitoraġġ u kklerjar ta’ prefinanzjament</i>	
2016	Fi tmiem l-2016, l-Impriza Kongunta kienet għadha ma kklerjat ebda wieħed mill-pagamenti ta’ prefinanzjament (EUR 176 miljun) li kienu saru lill-membri industrijali tagħha għal proġetti taħt ftehimiet ta’ għotja relatati mal-programm Orizzont 2020. Jekk il-pagamenti ta’ prefinanzjament tagħha jiġu kklerjati regolarment bi tqabbil mad-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż irrappurtati mill-membri, dan inaqqas l-esponiment tal-Impriza Kongunta għal riskju finanzjarju.	Ikkompletata

Clean Sky 2 Joint Undertaking

IR-RISPOSTA TAL-IMPRIŻA KONGUNTA

L-Impriza Kongunta ħadet nota tar-rapport tal-Qorti.